

14-02-2022

FM 2022/158

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig udkast til Forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland, lov for Grønland om børns retsstilling, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning for Grønland og lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger (Ændringer som følge af modernisering af arve- og skiftelovgivningen i Grønland)
(Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier)

Begrundelse

På EM2021 fremsatte Naalakkersuisut ”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tilslutter sig Udkast til Anordninger om ikrafttræden for Grønland af arvelov, lov om ægtefælleskifte m.v., lov om skifte af dødsboer og lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven, tinglysningsloven, lov om ægteskabets retsvirkninger samt forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om skifte af dødsboer)”. Forslaget blev 1. behandlet på efterårssamlingen, og blev henvist til udvalgsbehandling.

Disse anordninger kan imidlertid ikke sættes i kraft, uden at der samtidig også sker tilpasninger i andre lovgivninger.

Lovgivning på områder, der ikke er hjemtaget, kan enten gennemføres som en anordning af et dansk regelsæt, eller som en folketingslov, der kun gælder for Grønland. Beslutningsforslaget om anordningen af arveloven, ægtefælleskifteloven og dødsboskifteloven indeholder ændringer af andre anordnede love. En anordning kan imidlertid ikke ændre i en lov.

Justitsministeriet har derfor udarbejdet dette lovforslag, som indeholder udkast til ændring af folketingslove, der gælder for Grønland, således at de er i overensstemmelse med de arveretlige regler og regler om deling af formue ved skilsmisse, der forslås med udkastet til anordningerne. Der er i vidt omfang tale om ændringer af teknisk karakter.

De vigtigste hovedelementer i lovforslaget er følgende:

Retsplejelov for Grønland

Udkastene til de anordninger indebærer bl.a., at kompetencen i en række skiftesager, herunder ægtefælleskiftesager, sager om udlevering af bo til behandling ved bobestyrer og arveretlige omstødsessager m.fl. overgår fra kredsretterne til Retten i Grønland.

Lovforslaget indeholder derfor ændringer af bestemmelser om kredsretternes og Retten i Grønlands opgaver og kompetence i retsplejelov for Grønland, således at det afspejles, at kompetencen til at behandle skiftesager i 1. instans er delt mellem kredsretterne og Retten i Grønland.

Lov for Grønland om børns retsstilling

I loven ophæves henvisninger til den nugældende arvelov, og der foretages enkelte sproglige justeringer.

Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning

Med lovforslaget foretages enkelte sproglige justeringer, ligesom enkelte bestemmelser udgår, da de foreslås reguleret i anordningsudkastene.

Lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger

Loven sætter blandt andet rammerne for, hvordan ægtefæller deler deres formue, mens de stadig er gift.

En af bestemmelserne, § 23, giver en ægtefælle eller ægtefælles arvinger ret til vederlag fra den anden ægtefælle, enten fordi den anden ægtefælle har formindsket den fælles formue ved misbrug, vanrøgt eller på anden uforsvarlig måde, eller hvor en ægtefælle har forbedret sit særeje med midler fra den fælles formue eller omvendt har brugt midler fra sit særeje til at forøge den fælles formue.

En ægtefælle kan dog først kræve vederlaget udbetalt ved et skifte, altså i den situation, hvor den fælles formue skal deles i forbindelse med skilsmisse eller den ene ægtefælles dødsfald. Reglerne hænger derfor tæt sammen med de regler om deling af formue ved skilsmisse, der foreslås med udkastet til anordningerne. Den foreslåede bestemmelse samler reglerne, og sikrer, at de er i overensstemmelse med de foreslåede anordninger.

Herudover ændres henvisninger og enkelte bestemmelser udgår, da de foreslås reguleret i anordningsudkastene.

Bemærkninger fra Naalakkersuisut til udkastet

Formålet med lovforslaget er, at sikre overensstemmelse i lovgivningen som følge af vedtagelsen af Anordninger om ikrafttræden for Grønland af arvelov, lov om ægtefælleskifte m.v., lov om skifte af dødsboer og lov om ændring af retsplejeloven, konkursloven, tinglysningsloven, lov om ægteskabets retsvirkninger samt forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om skifte af dødsboer)".

Forslaget indeholder ændringer i henvisninger, konsekvensrettelser og ophævelse af dobbeltregulering. Der er således tale om et lovteknisk forslag, som ikke vil medføre ændringer i befolkningens rettigheder eller pligter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Ingen.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Ingen.

Høring

Justitsministeriet har stået for høringsprocessen, hvor relevante grønlandske myndigheder har været inddraget.

Bilag

1. Resume af Udkast til forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland, lov for Grønland om børns retsstilling, lov om ægteskabets indgåelse og opløsning for Grønland og lov om ikrafttræden for Grønland om ægteskabets retsvirkninger (Ændringer som følge af moderniseringen af arve- og skiftelovgivningen i Grønland)
2. Udkast til forslag til Lov om ændring af retsplejelov for Grønland, lov for Grønland om børns retsstilling, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning for Grønland og lov om ikrafttræden for Grønland af lov om ægteskabets retsvirkninger (Ændringer som følge af moderniseringen af arve- og skiftelovgivningen i Grønland)